

► **Historicus Quist vertelt verhaal van jonge soldaat Bob in Strijen**

‘Overleefde wonderbaarlijk’

Voor de Joodse sergeant Bob Cahen heeft Strijen zijn leven lang een bijzondere betekenis. Kort voor de Tweede Wereldoorlog werd hij er ‘ingekwartierd’. Nu is zijn verhaal opgetekend in een boek.

Arco van de Ree

Strijen

Het verhaal van Cahen staat in het boek *De Oorlog achter de Voordeur*. Het gaat over de invloed van oorlog op het dagelijks leven van inwoners, een thema dat vandaag de dag nog steeds actueel is.

Elf auteurs hebben persoonlijke verhalen en anekdotes opgetekend uit ruim 450 jaar geschiedenis in de Zuiderwaterlinie, een gebied dat zich uitstrekt van Tholen tot aan Grave en waar fort Buitensluis in Numansdorp onderdeel van is.

De Oud-Beijerlandse historicus Christian Quist is één van de auteurs. Hij vertelt het verhaal van de Joodse sergeant Bob Cahen (1918 – 2000) die aan het begin van de Tweede Wereldoorlog in de Hoeksche Waard wordt gemobiliseerd.

In 1939 rijdt Cahen op zijn motorfiets naar zijn mobilisatiebestemming Strijen. Samen met vier andere militairen moet hij het zoeklicht in Cillaarshoek bedienen om vijandelijke vliegtuigen aan de nachtelijke hemel te spotten.

„Ze werden in Strijen ingekwartierd”, zegt Quist. „En Bob kreeg onderdak bij de de Joodse familie Zwarenstein aan de Kerkstraat.” De jonge soldaat wordt snel en probleemloos opgenomen in de Strijense gemeenschap.

Quist: „Wat mij positief verrast in het verhaal van Bob is de positie van de Joden in Strijen aan de vooravond

van de Tweede Wereldoorlog.” Dat wordt duidelijk in een van de brieven die hij naar huis schrijft. ‘Wat een verschil met de grote steden waar vaak een isolatie was tussen joden en niet-joden. In Strijen was iedereen Strijenaar en was daar trots op.’

Westerbork

Het verblijf in Strijen is echter maar van korte duur. Na de capitulatie in de meidagen van 1940 keert Cahen terug naar zijn ouderlijk huis in Leiden. Daar wordt hij in 1942 met de rest van het gezin opgepakt bij een razzia en naar kamp Westerbork gebracht.

Later dat jaar ontmoet hij in kamp Westerbork weer de familie Zwarenstein uit Strijen. Ook zij zijn opge-

pakt bij een razzia. In het kamphospitaal is een nijpend gebrek aan verplegend personeel. Bob grijpt zijn kans en meldt zich als verpleger. Zo komt zijn EHBO-diploma van de padvinderij toch nog goed van pas.

Quist: „Verplegers in het ziekenhuis van het kamp waren lange tijd vrijgesteld van transport. Op die manier stelde hij zijn eigen transport naar Auschwitz steeds uit.”

Na een paar dagen wordt de familie Zwarenstein op transport gesteld naar Auschwitz. Het is een triest afscheid. Bob Cahen weet welk lot de familie tegemoet ging, toch wenst hij de Zwarens teins een goede reis. Met hemzelf loopt het uiteindelijk wel goed af.

„Cahen overleeft op wonderbaarlijke wijze verschillende concentra-

▲ **Auteur Christian Quist. Inzet: Keizersdijk in Cillaarshoek.**

FOTO ARCO VAN DE REE/MUSEUM HOEKSCHER WAARD

Mijn EHBO-diploma van de padvinderij komt toch nog goed van pas
– Bob Cahen

tiëkampen en doet daar na de oorlog uitgebreid verslag van”, besluit Quist zijn verhaal.

Indruk

De mobilisatietijd in Strijen heeft een onuitwisbare indruk gemaakt op Bob. Hij schrijft hierover onder meer: ‘Het was een periode in mijn leven die heel belangrijk voor mij was. Het heeft mij geleerd wat naastenliefde betekent in een kleine gemeenschap’.

‘Dankbaar ben ik aan Strijen voor wat zij mij gegeven heeft, en dankbaar ook aan al die mensen die mij toen in hun huis en hun hart hebben opgenomen. Ik zal ze nooit vergeten’.

■ *Oorlog achter de Voordeur* is te bestellen via Uitgeverij Pictures Publishers.